

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

06 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 90/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Калініч Наталії Іванівни здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якої оголошено перерву відповідно до абзацу 2 частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Калініч Наталія Іванівна 05 грудня 2016 року звернулася до Комісії із заявою про проведення стосовно неї кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Комісією 13 грудня 2016 року прийнято рішення № 95/вс-16, зокрема, про допуск Калініч Н.І. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Калініч Н.І.

Комісією 07 лютого 2017 року прийнято рішення № 9/вс-17, зокрема, про допуск Калініч Н.І. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою

кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Калініч Н.І. 16 лютого 2017 року склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 65,25 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущена до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Калініч Н.І. набрала 70,5 бала та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 визнана такою, що допущена до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду.

У статті 10 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1985 року № 40/32 та від 13 грудня 1985 року № 40/146, визначено, що особи, відібрані для судових посад, повинні мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підбору кваліфікацію в галузі права.

Ці основоположні принципи формування суддівського корпусу імплементовані у національне законодавство, що визначає основними складовими авторитету судової влади та довіри до суду – доброчесність судді.

Згідно з цими приписами під час кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду Комісія виходить з того, що кандидати на посаду судді найвищого суду у системі судоустрою мають відповідати найвищим стандартам за критеріями компетентності та професійної етики за відсутності будь-яких обґрунтованих сумнівів у їх доброчесності, що можуть негативно вплинути на суспільну довіру до новоствореного Верховного Суду.

Згідно з абзацом 3 пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі – Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

У пунктах 1, 2 глави 6 розділу II Положення передбачено, що встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Відповідно до положень статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям

професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано Комісії висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Калініч Н.І. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 18 квітня 2017 року.

Відповідно до висновку Громадської ради доброчесності кандидатом надана недостовірною інформація щодо відсутності застосування до неї процедур стягнення платежів/боргів державними органами, банками, іншими особами та щодо неотримання повісток та викликів до суду.

Зокрема, кандидат вносила недостовірні відомості в декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013-2015 роки щодо відсутності житла у користуванні. Повідомляла неправдиві відомості про місце проживання та невиконання кандидатом вимог Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні».

Крім того, кандидатом не виконано вимоги статті 10 Конституції України при здійсненні правосуддя та не забезпечено виконання вимог Закону України «Про доступ до судових рішень».

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності доводів кандидат на посаду судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Калініч Н.І. надала такі пояснення.

Кандидат зазначила, що невиконання вимог статті 10 Конституції України при здійсненні правосуддя, а саме постановлення судових рішень російською мовою, було зумовлено наявністю відповідних клопотань сторін у судових засіданнях та спрямовано на забезпечення реалізації їх прав.

З приводу невиконання вимог Закону України «Про доступ до судових рішень», а саме несвоєчасне внесення рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень із значною кількістю граматичних та мовних помилок, кандидат пояснила, що це було зумовлено використанням у суді на той час комп'ютерної програми «Лотос», яка передбачала внесення судових рішень до реєстру шляхом їх сканування працівниками відповідального структурного підрозділу апарату суду – відділу комп'ютерного забезпечення. Тому до обов'язків судді дана процедура не належала.

Стосовно внесення недостовірних відомостей у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2013-2015 роки, зокрема про відсутність житла у користуванні і повідомлення неправдивих відомостей про місце проживання та невиконання вимог Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» кандидат пояснила, що даний Закон нею не порушувався, оскільки вона зареєстрована у м. Донецьку, що є територією України, а зареєструватись у місті Дніпро, де вона тривалий час працює, у вказаний період немає можливості, адже вона мешкає в орендованому житлі.

Стосовно надання недостовірної інформації щодо відсутності застосування до кандидата процедур стягнення платежів/боргів державними органами, банками, іншими особами та щодо неотримання повісток та викликів до суду кандидат

пояснила, що у неї наявна ухвала Селидівського міського суду Донецької області від 19 травня 2017 року про скасування зазначеного у висновку заочного рішення від 07 жовтня 2015 року, яким з кандидата було стягнуто на користь Публічного акціонерного товариства «Український бізнес банк» заборгованість за кредитним договором.

Під час співбесіди Комісією було оцінено обставини, зазначені у висновку Громадської ради доброчесності, та пояснення кандидата, відповідно до яких вбачається таке.

Калініч Н.І. в анкеті кандидата на посаду судді в пункті 17 розділу 1 надано недостовірну інформацію щодо місця проживання та реєстрації за останні десять років, не наведено у разі проживання за певною адресою без реєстрації докази, що можуть це підтвердити.

Кандидат зазначила, що адресою проживання та реєстрації з 27 червня 2006 року і до сьогодні є одна й та сама адреса. Проте з досьє кандидата вбачається, що адресою її реєстрації є адреса гуртожитку у м. Донецьку. Водночас кандидат зазначає, що з 2014 року вона виїхала з Донецька, та на цей момент постійно проживає у м. Дніпро. Адреса проживання у м. Дніпро в анкеті не зазначена.

Кандидатом порушено вимоги Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» в частині виконання обов'язку зареєструвати своє місце проживання або місце перебування.

Згідно з деклараціями про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру кандидата за 2014 та 2015 роки у її власності чи користуванні відсутнє будь-яке нерухоме майно. Тільки в декларації за 2016 рік зазначено право користування квартирою у м. Дніпро з 01 грудня 2016 року.

Документи, додані кандидатом до досьє, підтверджують прагнення кандидата отримати житло в користування як суддею, але це не є підставою незазначення в деклараціях інформації про наявність у кандидата будь-якого житла на праві користування протягом вказаного періоду.

Твердження кандидата про незастосування до неї процедур стягнення платежів/боргів державними органами, банками, іншими особами та про неотримання повісток та викликів до суду спростовується рішенням Селидівського міського суду Донецької області від 07 жовтня 2015 року, яким з кандидата було стягнуто на користь Публічного акціонерного товариства «Український бізнес банк» заборгованість за кредитним договором від 30 вересня 2013 року. Надана кандидатом під час співбесіди ухвала Селидівського міського суду Донецької області від 19 травня 2017 року про скасування зазначеного заочного рішення не спростовує викладених обставин.

Кандидату відомо про таке рішення суду та воно було нею виконане, оскільки в деклараціях за 2013-2015 роки зазначено про фінансові зобов'язання перед банком ПАТ «Український бізнес банк» за кредитним договором від 30 вересня 2013 року, а в декларації за 2016 рік та анкеті кандидата на посаду судді фінансові зобов'язання вже відсутні.

Недостовірним є заперечення отримання викликів до суду та повісток в анкеті, оскільки кандидат неодноразово зверталася до судів за захистом порушених прав, зокрема для стягнення суддівської винагороди, для захисту своїх

прав щодо забезпечення житлом, що передбачає отримання судових викликів та повідомлень.

Стандарти етичної поведінки суддів, які адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006 / 23 (далі – Бангалорські принципи поведінки суддів).

Відповідно до пункту 1.6 Бангалорських принципів поведінки суддів суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Згідно з пунктом 3.1 Бангалорських принципів поведінки суддів суддя демонструє поведінку, бездоганну навіть з точки зору стороннього спостерігача.

Пунктом 4.2 передбачено, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти ряд обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Окрім того, міжнародні принципи впроваджені у національне законодавство та викладені, зокрема у Кодексі суддівської етики, затвердженому у новій редакції рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року.

Статтею 1 цього Кодексу визначено, що суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Таким чином, зазначене свідчить про невідповідність кандидата принципам поведінки суддів та про прийнятність висновку Громадської ради доброчесності.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Дослідивши досьє кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата, Комісія дійшла висновку, що Калініч Наталія Іванівна не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному кримінальному суді у складі Верховного Суду.

Комісія вважає за доцільне зазначити, що кваліфікаційне оцінювання Калініч Н.І. здійснювалося в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам та вимагало відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву у чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Відтак висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть негативно впливати на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних з професійною кар'єрою.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Калініч Наталію Іванівну такою, що не підтвердила здатності здійснювати правосуддя у Касаційному кримінальному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка